

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Volja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Razpust narodne skupščine

Vlada je sinoči razpustila narodno skupščino in razpisala nove volitve za nedeljo 5. majnika letos — Nova skupščina se snide prvič 3. junija

BEOGRAD, 7. februarja. Ko se je včeraj sestel ministrski svet k seji, so se po Beogradu trdovratno širile vesti, da razpravlja o razpustu narodne skupščine in razpisu novih volitev. Ta vest je vzbudila povsod razumljivo pozornost. Pred ministrskim predstvom, kakor tudi pred narodno skupščino, so se zbirale množice radovednežev in čakale na potrditev ali zanikanje teh govoric. Ko je bila seja vlade končana, so poročevalci listov obkolili ministre in jih vprašali o sklepu seje. Ministri so potrdili, da se skupščina razpušča in je določen tudi že dan novih volitev. Notranji minister Velimir Popović je na vprašanje novinarjev odgovoril: »Resnica je, narodna skupščina je razpuščena. O tem boste dobili še danes dokaz. Volitve za narodno skupščino. Narodna skup-

5. maja, nova skupščina pa bo sklicana z ukazom na dan 3. junija.« Ukaz o tem je bil izdan ob 19.30 in se glasi: »V imenu Nj. Vel. kralja Petra II., po milosti božji in volji naroda kralja Jugoslavije, so kraljevi namestniki na predlog notranjega ministra in po zaslisanju ministrskega sveta na temelju čl. 32 ustave in čl. 1 in 2 zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino sklenili in odločajo: Narodna skupščina, izvoljena dne 8. novembra 1931. leta, se razpusti. Volitve narodnih poslancev za 4. letno skupščinsko dobo (po čl. 54 ustave) se bodo vršile v vsej kraljevini v nedeljo, dne 5. maja 1935. leta, po določilih zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino. Narodna skupščina, izvoljena dne 5. maja 1935. leta, se sestane k izrednemu zasedanju na

dan 3. junija 1935. Notranji minister naj izvrši ta ukaz. P a v i e l. r.; dr. Radenko S t a n k o v i ć l. r.; dr. Ivo P e r o v i ć l. r.; minister za notranje zadeve P o p o v i ć (in vsi ostali ministri).

Sprejetje državnega proračuna ostane po izjavi finančnega ministra dr. Stojadinovića rezervirano novi narodni skupščini, ki bo razpravljala o njem. Ker se pa nova narodna skupščina snide šele 3. junija in poteče stari državni proračun že 31. marca, se bo po ustavi podaljšal stari proračun s posebnim ukazom za dobo 4. mesec, to je za april, maj, junij in julij. Zaradi razpusta narodne skupščine od pada tudi zasedanje finančnega odbora stare narodne skupščine, ki je bilo napovedano za 10. t. m.

Rusija proti londonskim načrtom

FLANDIN ZAGOVARJA BAJE ZAPADNO ORIENTACIJO FRANCOSKE ZUNANJE POLITIKE.

LONDON, 7. februarja. Zunanje ministrstvo odločno demantira vesti, po katerih naj bi bile podpisnice locarnskega pakta sklenile organizirati defenzivno zračno zvezo proti Nemčiji, ako bi se ta protivila pristopu k zasnovanemu paktu. »Morning Post« pravi, da so bile te vesti vržene v svet edino v ta namen, da se že vnaprej onemogoči vsak sporazum z Nemčijo in naglašja, da je pri tem imela nedvomno svoje prste vmes sovjetska Rusija. Moskvi je mnogo do tega, da prepreči vsak sporazum z Nemčijo in Nemčijo izolira. Sovjetska Rusija se očito

boji, da bi bila Francija postavljena pred izbiro, ali naj se odloči za angleško ali rusko prijateljstvo in bi se v tej dilemi odločila za angleško. Razen tega je znano, da zagovarja Flandin, v nasprotju z Lavalom, zahodno orientacijo francoske zunanje politike in je možnost sklenitve zračnega pakta to njegovo stališče še okrepila. Tudi »Times« naglašja negativno zadržanje sovjetske Rusije in ugotavljajo po vsem naravno dejstvo, da bo razdalja med Francijo in Rusijo tem večja, čim tesnejše bo njeno zblizanje z zahodom in z Nemčijo.

Nemčija odgovori koncem meseca

FRANCOSKO-ANGLEŠKI NAČRT O ZRAČNI KONVENCIJI BO ŠELE TEMELJITO PROUČILA.

LONDON, 7. februarja. V tukajšnjem političnem svetu se trdi, da je po informacijah, ki jih je poslala britanski poslanik v Rimu sir Eric Phipps britanskemu ministru zunanjih zadev, sklenila nemška vlada, da bo podrobno proučila projektirano konvencijo za obrambo pred napadom iz zraka in bo šele potem uradno odgovorila na francosko-britanski poziv. Zaradi tega se pričakuje, da bo nemški odgovor izročen šele v drugi polovici meseca februarja, ker bo trajalo najmanj 15 dni, da bo mogla nemška vlada omejenj načrt konvencije temeljito proučiti. Ni pa izključeno, da ne bo nemška vlada že pred tem zahtevala neke pojasnitve, tako glede konvencije, kakor tudi glede

drugih vprašanj francosko-britanskega sporazuma. Za sklenitev letalske konvencije bo Nemčija, kakor se izve, zahtevala tudi popolno enakopravnost oboroževanja v zraku. Predvsem pa bo zahtevala, da mora njeno zračno bojno brodogojstvo dosegti višino 45% celotnega letalskega brodogoja vseh sosed Nemčije in Anglije. V tej zadevi bo v kratkem potoval v London tudi nemški letalni minister general Göring.

Nov guverner Narodne banke

BEOGRAD, 7. februarja. S kraljevim ukazom je generalni tajnik beograjske borze in sekcijski šef trgovinskega mini-

strstva v p. dr. Milan Radosavljević imenovan za guvernerja Narodne banke. Novi guverner je bil rojen l. 1887. v Beogradu in je absolviral gospodarsko visoko šolo v Monakovem. Od l. 1911. do 1926. je bil v trgovinskem ministrstvu, naposled kot šef oddelka za kredite in zavarovanja. Po upokojitvi je postal generalni tajnik beograjske borze. Dr. Radosavljević slovi kot odličan poznavalec denarnih vprašanj.

Nov nastop Avstrije proti marks stom

BERLIN, 7. februarja. Kakor poročajo z Dunaja, se vrše v zadnjem času v Avstriji in zlasti na Dunaju velike racije na komuniste in socialiste. Poptarili so preko 200 ljudi. Racije se vrše zaradi tega, ker so komunisti in socialisti pričeli znova razvijati veliko pronaganistično aktivnost z letaki in tajnim tiskom. Oblasva so izvršila tudi mnogoštevilne hišne preiskave ter zaplenile mnogo takega materiala. Izgleda, da so te racije v zvezi s strahom, da bi socialisti in komunisti proslavili obletnico lanskih krvavih dogodkov z novo nesilno akcijo.

NOVA ANGLEŠKA VLADA?

LONDON, 7. februarja. Na zborovanju konservativcev je zahteval predsednik sir Ronald Mathews, da se sprejme v vlado Lloyd George. O tem piše tudi »Observer« in napoveduje novo Baldwinovo vlado, v kateri bi bil Macdonald zunanji minister, Lloyd George minister brez portfelja, sir Simon pa bi dobil kak drug resor.

ŠVEDSKE ČETE ODIDEJO.

S A A R B R Ü C K E N, 7. februarja. Švedske čete bodo zapustile Posaarje 18. t. m.

KONFLIKT MEHIKE Z USA.

MEXICO CITY, 7. februarja. Mehška vlada je odvzela nekim ameriškim družbam koncesijo za pridobivanje petroleja, mimo tega je pa tudi prepoveda tem družbam petrolej izvažati. Zaradi tega preti nevarnost novega ostrega konflikta med Mehiko in Združenimi državami.

HAUPTMANN BO OPROČEN.

ENWYORK, 7. februarja. Proces proti Hauptmannu, ki je obtožen ugrabitve Lindbergovega otroka, se bliža koncu. Kakor vse kaže, se bo pa Hauptmann izmazal, ker se podirajo dokazi drug za drugim.

Zdravljenje notranje finančne in gospodarske krize

Velika gospodarska in finančna kriza, ki je zajela Evropo in ves svet v začetku tretjega desetletja dvajsetega stoletja, gotovo ni prizanesla nobeni državi, vendar je pa uplivala v posameznih državah na specialne notranje gospodarske in finančne razmere precej različno. Zaradi tega moramo deliti posledice te krize na: 1. splošne, katerih ozdravitev ni odvisna od nas, ampak od skupnih naporov in sporazumov vse Evrope in vsega sveta, in na 2. specialne, v katerih odločamo vsaj v prvi vrsti mi sami s svojimi akcijami in protiakcijami. Optimisti, ki jih kljub težkim časom hvala Bogu tudi zdaj ne manjka, zatrjujejo sicer, da je svetovna gospodarska in finančna kriza že pred letom dosegla višek in se sedaj položaj boljša, suhoparna statistika nam pa pravi, da se stvari še ne boljšajo, ampak se je kriza le stabilizirala in ostane stabilna najbrže še nekaj časa, morda celo nekaj let. Gotovo pa je vendarle eno: dosegli smo kulminacijo in se nam še večje poostritve ni treba bati!

V tej stabilizaciji gospodarske in finančne krize so sedaj že mogoče neke realne kalkulacije, ki prej, v dobi naraščanja depresije, absolutno niso bile mogoče. Kadar so pa mogoče realne gospodarske in finančne kalkulacije, so mogoči tudi ukrepi za odstranjevanje vzrokov in posledic specialnih gospodarskih in finančnih kriz, to je notranjih kriz vsake posamezne države. In tako vidimo, da delajo nekatere vlade (Združene države Severne Amerike, Nemčija, Francija, Anglija, Italija itd.) prav zadnje čase velike in resne napore, da premakrejo gospodarski in finančni položaj z mrtve točke. K temu jih sili zlasti skrb za brezposelne in padec trgovine (kot posledice padca konzuma) ter produkcije same. Posebno važno je pa pri tem vprašanje agrarnih producentov in agrarne produkcije, ki je temelj vsemu drugemu. K temu sili to naposled tudi našo državo, ki je, moramo odkrito priznati, že veliko zamudila in potratila s praznim čakanjem časa, ki bi se bil dal plodonosno izkoristiti. Kajti kakor vsaka država, ima tudi Jugoslavija poleg splošne svetovne gospodarske in finančne krize tudi specialne, specifično svoje krize.

Da se zamujeno resno namerava popraviti, nam dokazujejo zadnje dni številne nove odredbe naše vlade, posebno še finančnega ministra g. dr. Milana Stojadinovića. Likvidacija revolving-kreditov Narodne banke, znižanje obrestnih mer, združitev državnih denarnih zavodov, noveliziranje kmečke zaščite, znižanje zemljiškega in drugih davkov, vse to dokazuje, da vlada ne namerava samo obljubljeni, ampak res tudi delati. Dasi pa so vse te odredbe važne, se nam zdi vendarle najvažnejše to, da pripravlja vlada načrtno gospodarstvo, ki se je v drugih državah vsaj pretežno že prav dobro obneslo in je izdelala tudi velik načrt za javna dela, za katera je določila zaenkrat milijardo dinarjev. Naročilo za izvedbo teh javnih del sta dobila gradbeni in prometni minister, naloga finančnega ministra pa je, da dobi za to potrebna finančna sredstva. V načrtu, ki je v splošnih obrisih že izdelan, so v resoru gradbenega ministrstva gradnje velikih modernih mednarodnih cest in drugih cest, s katerimi se bo ustvarila zveza gospodarskih središč z našim mor-

jem. V načrtu prometnega ministrstva so pa gradnje železniških zvez za izpopolnitev obstoječega železniškega omrežja in zgraditev novih železniških prog, ki naj priključijo na že obstoječe železniško omrežje one kraje, ki doslej zveze sploh še niso imeli. Kateri in kakšne ceste ter železnice se bodo gradile, bo določil dokončno še ministrski svet.

Za financiranje teh velikih javnih del se je pooblastil finančni minister, da postopoma v dobi dveh let emitira za skupni iznos milijarde dinarjev srednjeročne obveznice z določeno obrestno mero z

najkrajšim rokom 5 let in najdaljšim 10 let. Kje naj se ta sredstva dobijo, je povedal finančni min. g. dr. Stojadinović, ko je dejal, da namerava najti pol milijarde doma, pol milijarde pa v tujini. Investicija milijarde dinarjev za javna dela v kratkem roku nekaj let, pomeni na vsak način gospodarski in finančni dogodek, ki bo ob načrtnem gospodarstvu in pametni finančni ter fiskalni politiki mogočno uplival na odstranitev posledic gospodarske in finančne krize, v kolikor izvira iz naših notranjih vzrokov. Zdi se, da se tako res bližamo prvemu dvigu iz najhujših depresij

-r.

Dnevne vesti

Krvavo dejanje v Pečkah pri Makolah

PIJANEC ZAKLAL GOSTILNIČARJA DAMŠETA, OČETA 4 OTROK.

Dravinjska dolina je bila zopet pozorišče krvavega dejanja, ki se je odigralo predvčerajšnjim popoldne v Damšetovi gostilni v Pečkah pri Makolah. Pod nožem se je zgrudil gostilničar Damše, ki je bil star šele 35 let in oče 4 nepreskrbljenih otrok.

Kritičnega popoldne je popival v Damšetovi gostilni 30-letni delavec Ivan Seklič iz Boča. V njegovi družbi je bil tudi neki deček, ki ga je silil že pijani Seklič k pitju. Deček je ubogal in izpil nekaj kozarcev vina. Ko pa je gostilničar opazil, da sta oba, Seklič in njegov spremljevalec z pijana, ni hotel postreči več Sekliču s pijačo, marveč je zahteval okrog 7. ure od Sekliča, naj plača zapitek. Ker se je Seklič branil plačati tudi za dečka, sta se z gostilničarjem nekoliko sporekla. Gostilničar je ostal miren, vendar je zahteval od Sekliča, da plača dečkov zapitek. Seklič je to ponov

no odločno odklonil, češ, da miadi fant itak ni nič popil in lahko gostilničar sam utrpi malenkostni zapitek. Razburil se je pri tem tako, da je skočil nad gostilničarja. Po nesrečnem naključju je med prerivanjem ugasnila luč in Seklič je v temi segel po nožu ter ga zabodel gostilničarju Damšetu v vrat in mu prerezal žilo odvodnico. V miaki krvi je obležal gostilničar mrtev na tleh. Seklič pa je po krvavem dejanju zbežal iz gostilne.

O strašnem dogodku so bili takoj obveščeni makolski orožniki, ki so skušali nuditi gostilničarju Damšetu pomoč, toda zaman. Gostilničar je med tem umrl za izkrvavitvijo. Tudi so pričeli takoj zasledovati ubijalca, ki je zaenkrat srečno odnesel pete. Pokojni Damše je bil splošno priljubljen in sočuvstvujejo vsi, ki so ga poznali, z njegovo tragično usodo in nesrečno vdovo ter z nepreskrbljenimi otroci.

Sleparija z gradbenimi krediti

Kakor predlansko leto tako so se tudi lani v jeseni in letos pojavili celo v nekaterih slovenskih listih mali oglasi, potom katerih je neka bančna družba pod naslovom »Bank. Komm. Geschäft Franz Dolianer, Bodenbach a. E.« ponujala cene stavbne kredite pod diskrepcijo in po zelo ugodnih pogojih našim ljudem. V Mariboru se je pojavil tudi zastopnik omenjene bančne družbe v osebi znanega Mariborčana K. M., ki je dajal strankam potrebne informacije, obenem pa kasiral predpisane pristojbine in razne druge stroške za najetje posojila pri tujih bančnih družbah iz Bodenbacha. V Mariboru je bilo več takih lahkovernih ljudi, ki so nameravali s temi krediti zidati svoje hišice. Zadeva je prišla na dan, ko se je danes dopoldne zglasil na policiji neki železničar iz Krčevine in prosil za informacije ter izpovedal, da je omenjene mu zastopniku že lani plačal na račun stavbnega kredita nad 900 Din in kmalu nato še nadaljnjih 200 Din. Preteklo pa je precej časa in ni dobil ne odgovora in ne kredita. Ko se je zglasil pri zastopniku, ga je ta osorno zavrnil, rekoč, da to njega nič ne briga. Tudi je železničar poslal v Bodenbach prepis iz zemljiške knjige in načrte za hišico, ki jo je nameraval zgraditi. Policija je še tekom dopoldneva ugotovila, da je vse skupaj ogabna sleparija in da je omenjeni gospod živel pač na račun lahkovernih ljudi. Ljudje, bodite torej oprezni in ne nasedajte mamljivim vabam in oglasom raznih bančnih družb, ki vam ponujajo v teh časih kredite, ko ni nikjer denarja in je prav tako tudi v tujih državah denar pod zaporo. Vsi pa, ki ste bili na ta način opeljarjeni, zglasite se čimprej pri predstojništvu mariborske mestne policije.

Vozne olajšave

1. Beograd. 31. januarja do 10. februarja razstava dečjih del, polovična vožnja na podlagi železniške legitimacije po 5 Din. 2. Beograd, 10. februarja, izredni občni zbor rezervnih častnikov, polovična vožnja v času od 6. do 14. februarja na podlagi železniške legitimacije. 3. Dunaj, v času od 3. marca 1935 vizuma proš vstop v Avstrijo, 60% popusta pri povratku na avstrijskih železnicah, 3 polovične vožnje z Dunaja na Semmering, Mariazell i. dr., 15% popusta v hotelih, 50% popusta v gledališčih, 25% na koncertih, 50% na razstavah itd., po obveznem 5-dnevnem bivanju (vštevši dan prihoda in odhoda) in na podlagi »Wintersaisonkarte« po 60 Din. 4. Avstrija. Za vse kraje Avstrije za tujce 60% popusta pri povratku po 7-dnevnem bivanju, za avstrijske državljane 50% popusta pri povratku po 10-dnevnem bivanju. Ugodnost velja do 31. marca 1935. 5. Nemčija. V času od 21. decembra do 31. oktobra 1935 po 7-dnevnem bivanju pri vožnjah tja in nazaj 60% popusta na nemških železnicah. 6. Italija. Po 6-dnevnem bivanju v Italiji v kateremkoli kraju polovična vožnja na italijanskih

železnicah. Vse informacije, nabavo vozovnic po originalni cen. preskrba viz., nakup valut po najugodnejših dnevniških tečajih pri »Putniku« Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22 in »Putniku« Celje, Krekov trg, tel. 119.

Da oživite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefove« grenčice.

Naš šahovski mojster odpotoval v Moskvo. Včeraj popoldne je odpotoval na šahovski turnir v Moskvo naš šahovski mojster Vasja Pirc. V Rusiji bo ostal 2 meseca.

Srebrna poroka. Srebrno poroko sta praznovala predvčerajšnjim podnadzornik policijskih agentov g. Jože Rojc in njegova zakonska družica Ana. K lepemu zakonskemu jubileju jima tudi mi iskreno čestitamo!

Nestor hrvatskih literatov na mrtvaškem odru. Včeraj popoldne je na svojem dvorcu Gredice v Hrvatskem Zagorju zatisnil trudne oči nestor hrvatskih književnikov Ljubomir Titus Babić, znan pod psevdonimom Ksaver Šandor Gjalski. Zdravniki, ki so bili poklicani k njegovi bolniški postelji, so ugotovili, da je umrl zaradi izliva krvi v možgane. Pokojni pisatelj Ksaver Šandor Gjalski je bil rojen 26. oktobra 1854 na Gredici pri Zaboku in je dovršil univerzo v Zagrebu in na Dunaju. Bil je tudi poslanec v hrvatskem saboru, predsednik hrvatske delegacije v Budimpešti, po prevratu pa član narodnega predstavništva v Beogradu. Napisal je mnogo romanov in novel, ki jih je največ izdala Matica Hrvatska. Mnogo izmed njegovih del so prevedena tudi na druge jezike. Zaradi literarnih zaslug je postal častni član mnogostevilnih društev, celo Matice Slovenske v Ljubljani.

»Naprednost« pomožna blagajna razpuščena. V Mariboru se je pred letom ustanovila registrirana pomožna blagajna pod imenom »Naprednost«. Banska uprava je zahtevala od »Naprednosti«, naj v teku treh mesecev izpolni nekatere pogoje, ki so se ticali zakonskih predpisov in nekaterih drugih formalnosti. Zahtevala je preureditev zavarovanja na novi zavarovalno-tehnični podlagi, izločitev zavarovalnih primerov, ki presegajo znesek 6.000 Din in točen seznam vsega članstva. Ker upravni odbor »Naprednosti« ni ustregel zahtevi banske uprave, je bila »Naprednost« razpuščena. Upravni odbor se je sicer pritožil na višjo instanco proti razpustitvenemu odloku banske uprave, vendar odločitev še ni. Odlok o razpustu je bil objavljen v »Službenem listu«, obenem pa je prevzel posle likvidacije okrajni glavar g. dr. Senekovič.

Znižana vožnja je dovoljena članom kolesarske zveze kraljevine Jugoslavije, ki se bodo udeležili letnega občnega zbora zveze, ki bo v Mariboru 17. marca.

Novi most se je porušil. Pri papirnici v Goričanah so čez Soro zgradili nov betonski most. Most je gradila »Obnova« iz Ljubljane in še ni bil izročen promet.

Ko pa so pričeli včeraj delavci odstranjevati leseno ogrodje, je pričel most pokati in se kmalu nato zrušil v reko. Pri tem so se hudo ponesrečili 4 delavci. Strokovnjaki menijo, da se je most podrl zaradi pomanjkanja strokovnega nadzorstva pri gradnji. Škoda znaša okrog 100.000 Din.

Krvno, kožno in živčno bolni dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« vode urejeno prebavo. Specialni zdravnik silnega slovesa spričujejo, da so z učinkom staro preizkušene »Franz Josefove« vode zadovoljni v vsakem oziru. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Mestna organizacija JNS, okraj Melje, sklicuje redno odborovo sejo v petek, dne 8. februarja t. l. ob 19. uri v prostorih sreskega tajništva, Cankarjeva ul. št. 1. Udeležba za odbornike obvezna!

Prvo letošnje sobno streljanje mariborske podružnice SLD bo v okviru družabnega sestanka v soboto 9. t. m. ob 20. uri v restavraciji g. Senice v Tattenbachovi ulici. Prijatelji strelskega sporta dobrodošli!

Lepo blago za zavese

po Din 4* — meter samo v

Trpinovem bazarju

Živkov septet bo nastopil v Brežicah. Te dni bo nastopil v Narodnem domu v Brežicah znani mariborski Živkov septet. Peč bo narodne in umetne pesmi.

Občinski odbor Rdečega križa na Pobrežju bo imel svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 10. februarja ob 14. uri v dvorani gostilničarja Riedla na Pobrežju.

Podporno društvo revnih učencev ima svoj letni občni zbor 19. februarja 1935 v glasbeni sobi Cankarjeve meščanske šole. Vabljeni so vsi prijatelji revnih učencev!

Redni občni zbor krajevnega odbora Jadranske straže v Mariboru se bo vršil v lovski sobi hotela »Orel« v ponedeljek dne 11. februarja 1935 ob 20. uri. V primeru nesklepnosti se bo vršil občni zbor nepreključno pol ure kasneje. Dnevni red: 1. pozdrav predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika in ostalega upravnega odbora; 4. volitve novega odbora; 5. poročilo g. Lavrenčiča o nabavi društvenega doma v Bakru; 6. slučajnosti. Ker gre za čimlepšo manifestacijo naše pomorske zavesti, ki je zlasti letos dobila konkretno obliko v nabavi društvene doma, vabi k čim večji udeležbi — odbor.

Ustanovni občni zbor krajevnega organizac. Narodne obrane Krčevina-Košaki. V nedeljo 10. t. m. bo v krčevinski šoli dopoldne ob 9. uri ustanovni občni zbor krajevnega organizacije NO Krčevina-Košaki. Prijatelji Narodne obrane in zastopniki povabljenih nacionalnih društev, udeležite se ustanovnega občnega zbora v čim večjem številu!

Gasilska četa Sv. Jurij v Slov. goricah bo imela v nedeljo 10. februarja t. l. gasilsko veselico v prostorih gost. Kranjc. Ker je društvo mlado in nima denarnih sredstev, je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilskega orodja. Gasilci in gasilec naklonjeno občinstvo vlijudno vabljeno.

Danes in jutri moderni eksperimentalni večer gospoda Svengalija v »Veliki kavarni«.

Radio Ljubljana. Spored za petek 8. t. m. Ob 11: šolska ura; 12: Parmova »Ksenija« na ploščah; 12.50: poročila; 13: čas, instrumentalna lahka glasba na ploščah; 18: »Filozofski sprehodi«; 18.20: radio-orkester; 18.40: literarna ura; 19: radio-orkester; 19.20: čas, jedilni list, program za soboto; 19.30: nacionalna ura; 20: prenos iz Zagreba; 22: čas, poročila, radio-orkester.

Nesreča ne počiva. V Orehovi vasi si je včeraj pri padcu zlomila levo nogo 18-letna Danica Jarčeva. V Spodnjem Krapju pa je padla s kolesa 50-letna delavčeva žena Neža Topolčeva in se hudo poškodovala na glavi. Obe ponesrečenki se zdravita v mariborski bolnišnici.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 7. februarja ob 20. uri: »Od zore do mraka.« Red D. Znižane cene.

Petek, 8. februarja: Zaprto.

Sobota, 9. februarja ob 20. uri: »Zdravnik na razpotju.« Red C.

Nedelja, 10. februarja ob 15. uri: »Janko in Metka.« Otroška predstava. Znižane cene. Ob 20. uri: »Okence.« Prvič.

Ptujsko gledališče:

Ponedeljek, 11. februarja ob 20. uri: »Okence.« Gostovanje »Narodnega gledališča« v Mariboru.

Prva ponovitev Shawove komedije »Zdravnik na razpotju« bo to soboto. V režiji inž. arh. B. Stupice je to delo doseglo ob premieri popoln uspeh in je predstava zlasti v igalskem oziru ena najboljših letošnjih. Red. C.

Janko in Metka — prihodnja otroška predstava. V nedeljo 10. t. m. popoldne ob 15. uri uprizore prvič pravilčno igro s petjem in godbo »Janko in Metka«. Ta igra je prirejena po znani pravljici in bo pomenila gotovo veliko privlačnost za malčke. Režija je Rasbergerjeva, nastopijo Udovičeva, Savinova, Starčeva, Dragutinovičeva, Rasberger in mala Mohorja.

Prav zabavna in posrečena veseloigra je »Okence«, delo češke igralkice in pisateljice O. Schenplugove, ki je v pretekli sezoni — prav kot letos njena »Gugalnica« — občinstvo imenito zabavala. Iz okenca, ki nastane v spominu privatnega docenta Johaneka, se rode po prekrokanj noči nad vse komični zapletljaji, ki se jim mora človek iz srca smejati. »Okence« uprizore prvič v letošnji sezoni v nedeljo 10. t. m. zvečer. Režira glavni režiser J. Kovič, ki igra tudi glavno moško ulogo. Ta veseloigra ne pride v abonma.

Kino Union. Danes prekrasni film »Na otoku«; Brigita Helm, Willy Fritsch.

Vlomilci na deželi. Nedavno so pomoči neznanji vlomilci obiskali občinsko blagajno v Verzeju. Neopaženo so se splazili v notranjost in odnesli iz zaklenjene omare nekaj nad 1500 Din. S plenom so izginili brez sledu.

Susteriča zaslišuje preiskovalni sodnik. Krojaškega mojstra Šusteriča, ki ga je policija izročila sodišču zaradi suma usmrtnitve bivše žene in hčerke, je pričel včeraj popoldne zasliševati preiskovalni sodnik g. dr. Turato. Zasliševal ga je ves dopoldne, vendar je Šusterič vztrajal pri svojih prvotnih izpovedbah in ni hotel ničesar priznati. Valil je vso krivdo na priče in trdil, da so si vse izmislile, samo da bi njega pokopale. Prvi nov moment pa je bila pri včerajšnjem zasliševanju izjava ravnatelja Mestne plinarnice, ki je predlagal preiskovalnemu sodniku, naj bi zaslišali tehniko Mestne plinarne in pa inkasanta. Slednji je izpovedal, da ga Šusterič ni pustil blizu, ko je hotel ugotoviti uporabo plina. Tudi je Mestna plinarna ugotovila, da je Šusterič v 1 mesecu in pol, odkar je dal napeljati v svojo delavnico plinovod, porabil samo 1 kubični meter plina, dočim je zadnje dni pred kritičnim dogodkom narasel konzum na 12 kubičnih metrov. Preiskovalni sodnik je danes dopoldne nadaljeval zasliševanje. Šusterič je vse tajil in skušal prevaliti vso krivdo na pomočnika Kotterja. Zaslišan je bil tudi Šusteričev brat iz Zagreba, ki je opisal svojega brata kot silno potratnega in lahkomiselnega človeka.

Vremensko poročilo s Pohorja. Mariborska koča in Pohorski dom — 3, mirno, jasno, srež 30 cm; Ruška koča — 4, mirno jasno, srež 45 cm; Klopni vrh — 3, jasno, srež 55 cm; Koča na Pesku — 5, mirno, jasno, srež 65 cm; Seniorjev dom — 7, jasno, srež 70 cm; Kremžarjev vrh — 6, mirno, jasno, srež 65 cm; Sv. Lovrenc na Pohorju — 2, megleno, srež 20 cm; Rimski vrelec — 3, mirno, jasno, srež 35 cm. Smuka izborna!

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 2 stopinji C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 3.4 stopinje C pod ničlo; barometer je kazal pri 17.7 stopinjah 737.7, reduciran na ničlo pa 735.5; relativna vlaga 93; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved napoveduje poslabšanje vremena.

Trgovska zveza z južno Azijo

USTANOVITEV JUGOSLOVANSKO-SIAMSKEGA KOMITEJA.

Že večkrat je Maribor dal pobudo, ki je nalezla na zelo širok odziv. Tako pohvalo si lahko Maribor sam pripiše tudi glede ustanovitve Jugoslovansko-siamskega komiteja za vso državo, ki bo imel sedež v Mariboru. V sedanjih časih hude gospodarske depresije je pričela popuščati tudi naša zunanja trgovina. V Mariboru so se pa našli ljudje, ki so o tem razmišljevali in pričeli iskati novih trgovskih zvez in novih tržišč. Prvi je dal pobudo za to naš znan raziskovalec Siam g. inž. Lubša, na čigar iniciativo je pripravljali odbor organiziral že ob priliki lanskega Mariborskega tedna zanimivo siamsko razstavo. Številke bilanc in statistik našega gospodarstva nam povedo, da so trgi na zahodu prenapolnjeni, na Daljnem vzhodu pa je dana možnost novega razvoja zunanji trgovini, možnost nove ustanovitve rentabilnih tržišč, na katera bi se kaj lahko eksportiralo naše blago, v prvi vrsti agrarni produkti.

Ustanovni občni zbor Jugoslovansko-siamskega komiteja je bil v terek pri »Orlu«. Udeležili so se ga odlični predstavniki našega gospodarskega življenja in tudi zastopniki oblastev, med njimi okrajni glavar dr. Senekovič, obrtni referent mestne občine dr. Senkovič, nadalje zastopnik ljubljanske zbornice za TOI dr. Ples, ravnatelj mariborskega »Putnika« Loos in drugi. Otvoril je občni zbor v imenu pripravljalnega odbora znani naš siamski raziskovalec inž. Lubša. V svojem poročilu je obširno obrazložil pomen ustanovitve Jugoslovansko-siamskega komiteja in omenil, da bi naša država kaj lahko izvažala na siamske trge agrarne produkte, vino, sadje, sir,

usnje, mesne konzerve, slivovko itd. Dobila pa bi za to riž, bombaž, kavčug, cimet in razno drugo kolonialno blago. — Njegovo podrobno poročilo so vsi navzoči z velikim zadovoljstvom sprejeli. Tajnik pripravljalnega odbora g. Vlašič je pojasnil pravila Jugoslovansko-siamskega komiteja, ki so bila prav tako soglasno sprejeta.

Po podanih poročilih je občni zbor poslal pozdravne brzojavke trgovinskemu ministru Vrbaniću, socialnemu ministru Marušiču in šefu za pospeševanje urada zunanje trgovine dr. Tomiču.

Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika bančni ravnatelj dr. Kovačec iz Maribora, za prvega podpredsednika dr. Tomičić iz Beograda, za drugega podpredsednika Vladimir Arko iz Zagreba, za tajnika Vlašič, za blagajnika bančni ravnatelj Stergar, za eksperta za Siam inž. Lubša, za odbornike pa: veletrgovec Katusić iz Osijeka, bančni ravnatelj Bogdan Pogačnik, glavni urednik »Mariborer Zeitung« Udo Kasper, stavbenik Špes, dr. Milko Danev in špediter Stevo Tončić; v nadzorni odbor so bili izvoljeni dr. Ples in inž. Remec iz Ljubljane ter veleposestnik Perko iz Kamnice.

Občni zbor je nato pozdravil dr. Ples v imenu zbornice za TOI, ki je obenem naglasil potrebo ustanovitve takega komiteja in možnost razvoja naše zunanje trgovine na vzhodu ter obenem podčrtal zasluge, ki si jih je pridobil inž. Lubša kot najboljši poznavalec Siam. V imenu mestne občine mariborske je pozdravil občni zbor obrtni referent dr. Senkovič, v imenu Tujsko-prometne zveze pa ravnatelj »Putnika« Josip Loos.

Z naše severne meje

USPELA OBDARITEV OTROK PRI SV. DUHU NA OSTREM VRHU.

Ker se je nameravana božičnica in s tem v zvezi obdaritev revnih otrok pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu zaradi raznih ovir zakasnila, se je vršila komaj 23. januarja in je nadvse dobro uspela. — Naša šolska mladina in njeni stariši so se tega dne zbrali v šoli in prisostvovali prav lepemu popoldnevu. Najprej je mladina odigrala trodejanjo »Sola v nebesih«, ki je vsem izredno ugajala in je bilo smeha in zabave dovolj. Nato je izpregovoril šolski upravitelj g. Anton Božič, ki je v svojem govoru podčrtal pomen in svrhu takih prireditev na naši severni meji.

Sledila je obdaritev otrok in je dobil vsak učenec to, kar je rabil, in sicer je bilo obdarovanih 60 otrok, s kompletno obleko, nad 70 otrok pa s hlačami in srajco, oziroma obutvijo ter raznimi drugimi oblačili in šolskimi potrebščinami.

mi. — Najlepše plačilo prirediteljem te obdaritve kot tudi zavednim in dobrosrčnim darovalcem so bila od veselja zareča lička naših malčkov in solze v očeh obmejnih očancev in mater. Dolžnost je, da se na tem mestu zahvalimo cenjenim darovalcem za bogate in praktične darove, kakor sledi:

Kraljeva banska uprava v Ljubljani (blago), CMD 500 Din in blago, Mestno poglavarstvo v Mariboru 500 Din, Trgovska akademija v Mariboru 300 Din in blago, Kegljaški klub »Svoboda«, Maribor 250 Din, Posojilnica v Mariboru 200 Din, neimenovani šolske potrebščine, tvornica »Zlatorog« milo, Nabavlj. druga drž. uslužbencev v Mariboru blago, Banov. zaloga knjig in učil v Ljubljani šolske potrebščine, Vilko Weixl v Mariboru šolske potrebščine, Mariborska tiskarna knjige, Mestni odbor Jadranske

straže v Mariboru 150 Din, Kegljaški klub »Dvanajstih« v Mariboru 120 Din, Ljudska samopomoč v Mariboru 50 Din, Pinter in Lenard, Maribor 50 Din, »Mirim« Maribor čokolado, tovarna Freund, Maribor material za čelje.

Enako zahvalo dolgujemo tudi vsem onim, ki so nam priskočili z manjšimi darovi na pomoč in ki so pomagali pri organizaciji obdaritve. Posebno še trgov-

cu g. Groharju iz Fale, ki je oskrbel brez plačen prevoz darov do Šturma.

S takimi obdaritvami se na najlepši način pomaga tukajšnjemu revnemu prebivalstvu, na drugi strani pa se s tem mnogo pripomore k jačanju narodne zavesti na meji, kar je potrebno in tudi velikega pomena. Zato je želeli, da bo naše zaledje tudi v bodoče posvečalo obmejnimi postojankam tako in še večjo pažnjo.

Važno opozorilo delodajalcem

POZIV OKROŽNEGA URADA ZA ZAVAROV. DELAVCEV IN NAMEŠČENCEV

Zakor: o zavarovanju delavcev nalaga vsem delodajalcem dolžnost, da svoje delavce in nameščence prijavijo Okrožnemu uradu v zakonitem roku 8 dni. Ako delojemalec zbolji pred prekasno vloženo prijavo, ali pa še v roku 8 dni po prekasni prijavi, nastane za delodajalca regres, to se pravi, da ima Okrožni urad dolžnost izterjati od delodajalca vse stroške, ki so nastali zaradi boleznih prepozno prijavljenega delavca.

Zaradi prekasnih prijav se regresni plačilni nalogi stalno množijo. Običajno so ti stroški visoki in za delodajalca zelo občutni, posebno v sedanji gospodarski krizi. V nekaterih primerih ti stroški narastejo celo na 10.000 Din in več, stroški preko 1.000 do 3.000 Din pa so zelo pogosti. Ta zakonita kazen za prekasne prijave v mnogih primerih delodajalca zelo obremenjuje in mu povzroča nove gospodarske težave, skrbi in celo ograža nje-

gov obstoj. Največ zakasnelih prijav dobiva urad za vaje, služkinje in nameščence malih obrtnikov.

Okrožni urad opozarja zato zlasti male obrtnike na omenjene zakonite predpise z dostavkom, da urad v primeru prepozne prijave ne more in ne sme odbiti in prezreti določil zakona. Prijavi delojemalec v zavarovanje je treba posvečati več pažnje, ker v nasprotnem primeru od govarja za vsako kršitev zakona delodajalec sam. V pravno urejeni družbi je po zakonih predpisane roke treba absolutno upoštevati! Ker urad opaža, da se take nepotrebne obremenitve delodajalcev množijo, in to v pretežni večini zaradi pre male pazljivosti, opozarja ponovno na pozitivne določbe zakona, da s tem opozori na škodo, ki mora delodajalcu zaradi prekasne prijave nastati. Skušnja uči, da neprijavljeni delojemalec zelo rad zbolji!

Ptuj

Smrtna kosa. V ptujski hiralnici sta umrla Marija Cigliaričeva od Sv. Miklavža pri Ormožu, stara 38 let in Ivan Adler od Sv. Ilja pri Mariboru, star 85 let.

Poroki. V minoritski cerkvi v Ptujju sta se poročila v nedeljo 3. t. m. sledeča para: Alojz Holc, posestnika sin v Jušincih in Roza Potočnikova, posestnikova hči v Žabjaku, nadalje Martin Kolarič, mizar, in Marieta Golobova, posestnikova hči, oba iz Spuhlja.

Poučno predavanje vinarskega društva v Ptujju. Podružnica vinarskega društva za dravsko banovino v Ptujju priredi v nedeljo 10. t. m. ob 14. uri poučno predavanje za svoje člane v prostorih gostilne Brenčič. Predavalo se bo o naslednjih predmetih: tolmačenje določil uredbe o viničarskem redu in njih uporaba v praksi, sestava predpisanih pogodb z viničarji in nove zahteve viničarjev. — Oni vinogradniki, ki še niso člani podružnice, prijavijo lahko še pred predavanjem svoj pristop.

Nezgođe. Z nevarnim požarom so prepeljali v ptujsko bolnišnico desetletno Marijo Bračkovko iz Drbetincev in desetletnega Boška Novakoviča iz Ptujja. Prva je pri sankanju priletela z glavo na dre-

vo s tako silo, da je težko poškodovana obležala nezavestna na tleh, drugi pa je padel pri telovadbi na trsko, ki se mu je globoko zarila v trebuh in ga nevarno ranila.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Drugi dan žrebanja V. razreda, 29. kola, dne 5. februarja so bili izžrebani sledeči dobitki:

Din 200.000 24299, Din 50.000 65160, Din 40.000 49356, Din 20.000 11972, 16505, Din 10.000 9516, 18670, 21139, 31499, 32897, 39181, 44289, 73262, 75429, 79711, 88373, 98045, Din 8.000 3467, 7633, 27842, 27880, 41721, 51646, 52175, 55375, 58599, 63401, 64178, 72051, 80083, 80598, 85902, 87230, 88409, 88773, 91682, 92976, 93220, Din 6.000 4275, 8060, 9501, 19371, 21724, 24573, 32473, 32664, 38771, 40706, 42876, 44769, 45470, 44182, 62134, 62861, 63415, 63906, 71981, 73014, 76431, 78308, 79001, 86903, 87648, 97805, 99659, Din 5.000 2200, 26215, 37044, 44265, 51247, 57244, 61345, 64567, 64695, 69664, 77480, 82516, 85870, 87998, 93006, 98102, Din 3.000 5696, 7050, 17671, 22463, 24135, 25444, 34564, 36295, 40760, 44273, 45329, 48797, 51077, 53828, 55209, 58683, 60171, 60236, 68386, 72673, 75889, 78755, 79339, 82922, 86031, 88491, 92905, 95242, 96082, 96472, 98133, 98625, 99702, 99960, Din 2.000 1639, 1696, 6255, 9263, 20587, 22469, 25699, 36003, 38227, 44183, 45630, 46223, 48748, 63512, 69226, 72778, 76040, 85690, 90599, 92513, 93871.

Bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25.

Spominjajte se CMD

Ferdo Karis:

Spomini iz narodnega in sokolskega življenja

Ko to pišem, sem se spomnil na sledeče: Neka jubilejna, ena zadnjih ali zadnja številka »Edinosti« je izšla v zelo obširni izdaji. Prečital sem jo in zapazil, da sem iz nje popolnoma izpuščen. Molčal sem k temu poniževanju, kar mi piše moj dober prijatelj dr. Rybař, da se čudom čudi, da slavnostna številka »Edinosti« ni omenila mojih zaslug. Opisal sem mu moj sum in izjavil, da ne bom po toči zvonil. Moj sum je bil pravilen, ker sem o tem interpeliral urednika Matka Cotiča, ko se je v Maribor preselil. Odgovoril mi je, »cherche la femme«. Toraj to, kar sem si mislil, Nizkотно!

Iz tega lepega življenja me je iztrgal 12. februarja 1892, nenadni odhod v Divačo, kamor sem bil kot državni vodja neeraričnega poštnega urada eksponiran za dogleden čas, ki pa se je zavlekel na dve leti.

V D i v a č i.

Tudi tu sem bil zadovoljen, čeprav sem našel na kolodvoru le nemške in dva italijanska železniška uradnika, med katerim se je večkrat znašel kakšen velik sovražnik našega naroda in jezika.

Med drugimi mi je bil dodeljen poštni ekspeditor Rado Jeglič, ki je lani umrl v Ljubljani kot upokojeni poštni tajnik. Jeglič je bil navdušen Sokol in me je prosil za sodelovanje pri ustanovitvi Sokolskega društva za Divačo in okolico. Pričel je že v ta namen nabirati člane, kar sem bil od merodajne osebe obveščten, da je to nevarno početje in ni izključeno, da bo Jeglič kmalu sfrčal iz Divače, jaz pa bom imel sitnosti. Seveda sem na to prekinil vse.

Med najhujšimi aduti je bil inženjer državne železnice V. Na psovke na naš narod mu nisem nikoli molčal in je moral marsikatero mirno požreti. Majhno zadoščanje proti temu renegatu je bilo nekoč sledeče: S posebnim vlakom so se vračali iz Trsta nemški pevci. Tedaj je V. s svojimi uradniki državne in južne železnice agitiral, da se sprejmejo z velikim navdušenjem ob obilni udeležbi občinstva s klici »Gut Heil«, tako vsaj so bili podučeni vsi nižji železniški uslužbenci.

Ker naši ljudje niso vedeli kaj je »Gut Heil!« so jim naši hudomušneži priporočali, naj kličejo namesto »Gut Heil!« — »Eilgut!« in poštni uslužbenci »Spergut!« ter se jim je obljubilo, da jih bo po odhodu vlaka čakal pri »Obersnelu« velik sodček piva. Vlak je po 10. uri pridrel na kolodvor in že so se oglašili naši vrli

»Eilgut!« in »Spergut!« ob spremstvu maloštevilnih »Gut Heil«. V. je bil tako razburjen, da se je ob svojem pozdravnem govoru zelo osmešil. Pevci so nam zapeli nekaj pesmi, naši »Eilgutovci« in »Spergutovci« so se zatekli k pivu in nemški pevci so skoro brez pozdrava odhajali.

Seveda je vse zopet padlo name. Pričkali smo se tako dolgo, da sem V-ju zagrozil s sodnijsko tožbo. Tega se je pa ustrašil, ker je nekoga, ki je rekel narodnjaku vratarju Hribarju: »Sie sind ein Esel«, ugledni sodnik Okretič v Sežani občutno kaznoval. Pri tej priliki je rekel Okretič obtožencu dovtipno, da že to ni pravilo, ker je rekel »Sie Esel«, ko se vendar oslu reče ti! Ne dolgo po tem je bil ta gospod V. premeščen iz Divače. Bili smo pri njegovem odhodu zbrani na peronu in še tu in v zadnjem hipu se ni mogel brzdati, ker je rekel ob moji navzočnosti, da je vesel, da gre »aus diesem Saal«. Čestital sem mu k odhodu in rekel, da se le svinje pošiljajo v »Sauland«. Jezno je odgovoril »In sel!«

Nekoč sem si izmislil, da napravimo neko nedeljo otvoritev Rudolfove jame, ki je bila 15 minut oddaljena od Divače. Povabil sem načelnika postaje Auerja, častitljivega in poštenega Nemca, nadučitelja Bana in starega Obersnela, da od nas sestavimo odbor. Pričeli smo ta-

koj z delom. V jami sva z Banom krstila vse kapnike in jim napravila napise. V »Edinosti« sem pošiljal skoro vsak dan reklame za ta izlet. Ravnateljstvo železnice smo naprosili, da se pri določenem kilometrskem kamnu na odprti progi nedeljski zabavni vlak ustavi, da izstopijo obiskovalci jame, ki je bila le nekaj minut oddaljena od tira. Najeli smo godbo in z njo pričakali vlak na dotičnem mestu.

Zbrala se je ogromna množica iz Divače in okolice, ki je dočkala izredno veliko število gostov, kakor dotlej še nikoli. Z malenkostno vstopnino v jamo so že bili kriti vsi naši stroški in je ostala tudi še lepa vsota za družbo Sv. Cirila in Metoda. Po obisku v jami je bila zelo uspela zabava po vseh gostilnah in vrtovih. Okoli sedme ure zvečer, pred odhodom vlaka, se je zbrala pred kolodvorom lepa množica občinstva. Stopil sem na neki sod in sem zbrane goste srčno pozdravil in se zahvalil za obisk. Da bodo imeli tudi naši ubogi šolski otroci spomin na današnji dan, sem navzoče naprosil, da dajo mal dar gospodičnam, ki bodo pobirale prispevke. Z veseljem so se navzoči odzvali mojim besedam in v kratkih minutah se je nabrala za tedanje čase lepa vsota 40 gld., ki sta jih župan in šolski voditelj porabila v omenjeni namen.

Alphonse Daudet:

GREH ŽENE

ROMAN.

Toda med vsemi dnevi tedna je Richarda najbolj zanimal četrtak, zato ga je vedno mrzlično nestrpno pričakoval. Tedaj so se okoli tretje popoldanske ure pod njegovimi okni oglasili mladi glasovi, ko čebelji iz panja. Bile so to gojenke sirotišnice Soisy-sous-Etioles, ki so šle v svojih velikih haljah in z modrimi trakovi okrašenih slammikih na glavah pod vodstvom dveh, treh redovnic na sprehod, razkropljene po vsej široki cesti. Skoraj vsakokrat so jim dovolili stopiti v grad in igrati se po grajskih livadah. — Kakšna svečanost je bila to za Richarda, ki ni poznal drugih otrok ko siromašna dekletca, katerim se je zdel on spet mlad kraljevič v okviru cvetočega razkošja! Kako so se tedaj gledali, kako veselili igrali in tekali! In ko so odhajale, je gledal s svojega okna za njimi tako dolgo, dokler niso izginile v daljavi celo bela pokrivala opatic, zibajoča se v vetru, ki je lahko vel od reke.

Ah, ta corbeilska cesta, kaj vse ni bila v njegovih spominih! Kakor da sta vse njegovo detinstvo in vsa njegova mladost odšla po tej prašni cesti, na kateri

so se dogodili največji doživljaji njegovega življenja. In prav na tej cesti, na nekem ovinku med Draveilom in Uzellesom — kjer so pozneje v spomin postavili velik železen križ — je padel od kapi zadet tudi gospod Fénigan, ko se je vračal z dela. Richardu je bilo takrat šestnajst let, pa so ga naglo poklicali iz Louis-le-Granda, kjer je s težavo in počasno studiral. Bol, ki mu jo je povzročila tragična očetova smrt, je dobila tolažbo v upanju, da se mu ne bo več treba vrniti v šolo. Prav ta šola, to pregnanstvo malega Fénigana, je bila za pokojnega notarja povod srditih preprirov; mati je hotela naj bi najeli učitelja, ki bi dečka doma poučeval, dočim se je očetu zdelo vse bolj važna in koristna vzgoja in disciplina učilišča, ker se je bal, da postane Richard, živeč v samotni na posestvu, tako divji in sirov, kakor so bili n. pr. cestarjevi otroci. V tej zadevi je gospod Fénigan odločno vztrajal pri svojem sklepu, dasi je sicer vedno popuščal svoji ženi, kateri je pravil »dobri moj tiran«; ne meneč se za niene solze in prošnje, je sam odpeljal Richarda v Pariz in ga za-

prl med one črne, visoke zidove, iz katerih gotovo ne bi prišel vse do konca studij, da ni prej prišla žalostna vest, ki ga je tedaj že osirotelega poklicala nazaj v Uzelles.

Se tedaj, ko je pri pogrebu šel sam pred ogromno množico ljudi, se mu je zdelo lepa ta njegova cesta. Detelja se je potegnila visoko in v solncu je sijalo morje klasja. Na vsakem koraku so se budili spomini njegove rane mladosti: gozd in reka sta mu prinašala znane novice, ki so ga omamljale in v solzah si je sam očital to voljno občutje, to čudno veselje, ki ga je znova prevzelo tu sredi prirode, ki jo je ljubil z vsemi svojimi čutili, pa se je moral od nje tako mučno ločiti. In ko je pomislil, da je nikoli več ne bo zapustil! O tem je docela soglašal s svojo materjo, ki je izza okna opazovala dolgi pogrebni sprevod: »Kaj naj počne v Parizu? Čemu naj dovrši študije, ki jih je itak slabo začel in mu ne obetajo prav nobenega uspeha? Čemu bi šel po očetovi poti, ko smo že tako dovolj bogati? Čemu naj bi bila še brez edinega otroka?«

Richard je že dan po vrnitvi v Uzelles spraval vse šolske knjige v skrinjo, jo zaklenil ter odnesel na podstrežje v trdnem prepričanju, da je nikoli več ne odpre. Kakor vsi na deželi vzgojeni gosposki otroci, je bil tudi on brezbrizne

in sanjave čudi, plah in malo divji; govoril je malo in se zanimal samo za delo zunaj na zraku, za lovljenje rib in jahanje, kar je često tudi pretiraval; bral ni nobenih knjig in časopisov razen »Chasse Illustrée« (Ilustrirani lov) in nekaj števil »Tour du Monde« (Okoli sveta). Vstajal je rano in ga potem mati ni videla več vse do kosila; zvečer je malokdaj ostal z doma, zato je pa navadno odigral z materjo po dve partiji šaha, kar se je zavleklo približno do desetih, ko so neopazno ugasnile vse luči v gradiču in v vasi. Obiskov navadno niso imeli. Dolga bolezen je gospo Féniganovo odtujila od njenih prijateljev v Draveilu in Soisyju, in dasi je bila vdova tedaj še dosti mlada, se je vendar čutila s svojim sinom presrečna, da bi obnovila svoja prekinjena znanstva.

Tako je poteklo deset let enolično in brez vsakih vznemirjanj. Nekaj obiskov pri plemiških sosedih na Grosbourgu ob priliki velikih ovov in potovanje v Havre zaradi nakupa jadrnice, o kateri je Richard toliko sanjal — to so bili v tih desetih letih vsi pomembnejši dogodki njegovega življenja. Mimo tega so bili pri Féniganovih v gosteh dve leti za povrstjo njihovi sorodniki iz Lorienta: oče, mati in mlada hčerka, ki so jo često videli s trdim klobukom na glavi jahati skupno z Richardom.

Dvesto kilometrov nad zemljo

PROFESOR DR. GODDARD BO LETOS IZSTRELJEVAL RAKETE V STRATOSFERO.

Znani ameriški fizik R. H. Goddard namerava spomladi izvršiti zanimive poskuse z novimi raketami, ki so opremljene s padali in s posebnimi aparati za merjenje. Te rakete bodo spuščene v stratosfero in bodo po konstrukterjevem mnenju dosegle višino, kakršne doslej še ni dosegel noben balon. Tam bodo aparati izmerili zračni tlak, temperaturo itd. in prožili znanosti nove važne rezultate tudi glede kozmičnih žarkov.

Dovršene so že vse priprave za te zanimive poizkuse. Prof. dr. Goddard je zgradil v neki dolini, ki je oddaljena 40 km od Roswella, 20 m visok stolp, s katerega bodo odstreljene njegove rakete. Sam profesor se je že naselil v neki v bližini ležeči farmarski hiši. Z njim so prišli tudi še številni njegovi asistenti in dijaki, ki mu pomagajo z nadziranjem in ostalim pri delu. Ta dolina se zdi po vseh okolnostih prof. dr. Goddarda najprimernejša za take eksperimente. Podjetje pa financira Guggenheimova ustanova za napredek znanosti.

Za svoje poizkuse bo porabil prof. dr. Goddard posebno konstruirane rakete, dolge 60 cm. Aparati, ki jih bo raketa

nosila, bodo opravljal razna merjenja avtomatično. Ko bo raketa dosegla najvišjo višino, ki bo že vnaprej določena, se bo padalo avtomatično odprlo in raketa se bo nepoškodovano vrnila na zemljo. Profesor upa, da bodo njegove rakete — po načinu in moči nabojev — dosegle višino 60 do 200 kilometrov. Da pa rakete pri padanju ne bi napravile škode, bo poskrbljeno za to, da ne bodo padle na tla izven določenega kroga 20 kilometrov, v tem krogu pa ni nobenih človeških selišč, razen omenjene farmarske hiše.

Prof. dr. Goddard pravi, da so te rakete za raziskovanje nebesnih višin dosti prikladnejše ko baloni z gondolami in ljudmi v njih. Da dosežejo ti baloni višino 22 km, morajo biti zgrajeni iz zelo lahkega materiala, imeti morajo velik obseg, dviganje v njih pa je še zelo nevarno. Najboljši dokaz za to je smrt trojice ruskih stratosferskih letalcev, ko so dosegli višino 24 kilometrov. Zaradi teh obovetov prof. dr. Goddarda pričakujejo sedaj vsi znanstveniki, pa tudi drugi ljudje z največjim zanimanjem praktične uspehe.

Kako živi bivši španski kralj

NJEGOVO PREMOŽENJE NAGLO KOPNI V NIC.

Bivši španski kralj Alfonz XIII. je moral skusiti vse trdote današnje hude finančne krize. Ko je moral zapustiti kraljevski prestol, ga je pričela tepsti grenka usoda. Slabo se mu je godilo in je sklenil zato zastaviti svoje dragocenosti in si najeti veliko posojilo. Po nekaterih vesteh pa je španski kralj Alfonz zastavil svoje dragocenosti v neki banki v Bratislavi. Dragocenosti, ki jih je zastavil kralj, obstoje iz prekrasnega diadema, krasnih briljantnih ogrlic in iz številnih dragocenih diamantnih prstanov in drugega zlatega nakita. Nekateri listi so celo poročali, da je zastavil kralj Alfonz svoje kraljevske insignije, izkazalo pa se je, da so te vesti neresnične, ker ima kralj Alfonz svoje kraljevske insignije stalno pri sebi, odkar je pobegnil iz Španije.

Omerjena banka v Bratislavi kralju Alfonzu ni hotela izplačati zahtevanega posojila. Zastavljene dragocenosti je zato prevzela skupina moravskih in slovaških finančnikov, ki je ponudila kralju večjo vsoto. Med tem pa je bivši kralj izvršil podobne transakcije tudi v Rimu. Tu je založil pri nekem zavodu mnogo več dragocenosti in mnogo dragocenih

antikvitet, ki jih je prinesel s seboj iz Španije.

Po pobegu iz Španije je kupil kralj Alfonz v bližini Pariza velik grad in ga moderno restaviral. Tu se je nastanila vsa njegova rodbina in nadaljevala kraljevsko življenje. Hodila je na francosko reviero, kjer je kralj Alfonz kupil luksuzno vilo. Zaradi potratnega življenja pa se je naglo sušila kraljeva blagajna. Ker se je pred kratkim oženil njegov najstarejši sin z neko Američanko, ki ni imela mnogo pod palcem, je to spravilo bivšega španskega kralja v velike neprilike, tako, da je moral zastaviti svoje dragocenosti in iskati posojila.

Tudi je zadnje čase nastal med bivšim kraljem in kraljico nesporazum. Kraljica je zahtevala za svojo apanažo ogromne vsote denarja, ki ji ga kralj ni mogel dati, saj je v zadnjih treh letih potrošil preko 10 milijonov frankov. Zmernejšega življenja se bo moral lotiti torej tudi bivši suveren solčne Španije, ker se je prepričal sam na svoji koži, da tudi milijoni naglo hlapijo.

Smrtna nesreča v gledališču.

V glavnem mestu ameriške države

Columbia se je pripetila v gledališču strašna nesreča. Pri predstavi, ko je bilo gledališče nabito polno, se je podrla galerija in zgrmela v parter. Na kraju strašne nesreče je našlo smrt 15 ljudi, večje število pa je bilo hudo ranjenih, ki so jih spravili v bolnišnico. Tudi je v gledališču nastala strahovita panika in je bilo v gneči pomandranih večje število oseb.

Sport

Kolesarska dirka za Markovičev pokal bo v nedeljo 10. t. m. dopoldne na progi Maribor—Slivnica—Maribor.

Jugoslovenska nogometna zveza za znižanje davka pri nogometnih tekmah. JNS je poslal ministrstvu za fizično vzgojo naroda memorandum, v katerem opozarja ministra na dejstva, da zaradi visokih davkov pri nogometnih tekmah naš nogomet ne more napredovati in je v nevarnosti, da propade. Zveza dokazuje, kako so država, banovina in mesto zaradi povišanja davkov dobili v letu 1934. manj kot v letu 1933., ko so bili davki manjši. Tako so n. pr. znašali davki od vseh nogometnih prireditelj v 1933. letu 917.099.85 Din, v letu 1934. pa samo 725 tisoč dinarjev. Torej kljub zvišanju davkov so znašali davki v 1934. letu 192 tisoč 89.85 Din manj kot v letu 1933., ko so bili davki daleč nižji. Vprašanje

današnjih davkov na nogometnih prireditvah je zvezano z vitalnim interesom vseh klubov in zveze in je pričakovati, da bodo davki v kratkem znižani.

Smuška tekma v Sv. Lovrencu bo v nedeljo 10. t. m., in sicer za prehodni pokal ministra g. dr. Marušiča. Tekmovalo se bo za naslov najboljšega moštva v dravski banovini. Start bo ob 9. uri.

Sokolstvo

Sv. Lenart v Slov. goricah. Občni zbor našega Sokola se je vršil v petek, dne 1. februarja t. l. ob 8. uri zvečer v Sokolskem domu. Vodil ga je starosta br. dr. Gorišek, ki je uvodoma imel spominski govor o našem blagopokojnem kralju. Brat prosvetar je prečital zvezino poslanico za Novo leto. Iz poročil posrednih funkcionarjev posnemamo, da društvo živi in deluje v vsakem oziru, zlasti pa še v telovadnem. Obširno in pregledno poročilo br. načelnika nam je pred očili nazorno sliko o lepih uspehih, ki so jih dosegli naši telovadci in telovadke na raznih tekmah in pri nastopih. Br. starosta je razdelil pripadnikom našega društva kar 17 diplom. Pri volitvah je bila izvoljena z malimi izpremembami stara društvena uprava z br. dr. Goriškom na čelu. Na občnem zboru je bilo zaobljubljenih 7 novih članov in članic. — Zdravo!

Razno

PREKLICUJEM KLEVETE

izrečene proti gospodični Mariji Mihaldinec, ker so neresnične. Alojz Gabrijan, Zg. Kadvanje. 496

SPREJMEM ABONENTE

na domačo hrano. Razen drugih jedil nudim specialitete: ribe, bržolo, različne, čevapčiče, vse vseže in pečeno na rešetki po zmernih cenah. Večkrat v tednu primorske »meneštre«, rižoto, makaroni s fižolom. Točim črno, pristno dalmatinsko vino po Din 8.— liter, dobro štajersko po Din 12.—. Gostilna »Rotovž«, A. Vicel, Rotovski trg 8. 501

Kupim

HRANILNE KNJIZICE

Mestne hranilnice Maribor. Posojilnice Narodni dom in Spodnještajerske posojilnice kupim. Takoj denar. Ponudbe na upravo pod »Leo Thaler«. 429

KUPIM GRAMOFON

iz druge roke, v dobrem stanju. Naslov v upravi »Večernika«. 504

Prodam

APNENI PRAH

za gnojenje vrtov in sadnega drevja oddaja Kmejska družba, skladišče Maribor. Melje. Tel. 20-83. 462

PRODAM HISO

z velikim vrtom in njivo pri postaji Hoče štev. 16. 495

HISO

prodam proti gotovini. Kosevskega ul. 28. 494

HALO! HALO!

Premog, kosovec, 100 kg Din 36.—, suha, bukova, žagana drva m³ 105.—, kolobarji, komad Din 5.50. Vse dostavljeno na dom dobavlja lesna trgovina Mjinska ul. 18, Pistor. 497

Umrla nam je danes ob 9. uri naša nepozabna mamica, stara mama, teta itd., gospa

Julijana Senk, roj. Pukshofer

zasebnica.

Pogreb blage pokojnice bo v petek, dne 8. februarja 1935 ob pol 15. uri iz hiše žalosti Linhartova ulica št. 12 na magdalensko pokopališče na Pobrežju. Sv. maša zadušnica se bo brala v soboto, dne 9. februarja 1935 ob 7. uri v magd. lenški cerkvi

Maribor, Kamnik, Trst, Ajdovščina, dne 7. februarja 1935.

Ivan Senk, sin. Hedvika, snaha, Sonja, vnukinja, Hermina Kaizer, roj. Senk, hči. Joško, zet. Viktor, vnuk, ter ostalo sorodstvo. 499